

Evropskou ekonomiku čeká ochlazení

Růst podnikatelské aktivity v eurozóně se v září zastavil a šance na zlepšení jsou slabé. Index nákupních manažerů (PMI) klesl ze srpnových 51,9 na zářijových 50,1. Pokračující pokles aktivity ve zpracovatelském průmyslu stále více ovlivňuje i sektor služeb. PMI ve zpracovatelském průmyslu kleslo na 45,7, což představuje nejnižší hodnotu od října 2012 hlavně v důsledku snížení objemu nových objednávek. Rovněž snížení počtu pracovních míst bylo nejvýraznější od dubna 2013.

Německý průmysl se potácí v nejhorší situaci od finanční krize. Klíčovým faktorem zůstává pokles vývozu. Není tak překvapením, že pokles byl zaznamenán i u nových objednávek, který byl nejzřetelnější za posledních deset let. V závěsu se táhne i snížení produkce, počtu pracovních míst a cen. Německo tak zatím pokračuje po své cestě směrem dolů, což výrazně zhoršuje situaci také pro českou ekonomiku.

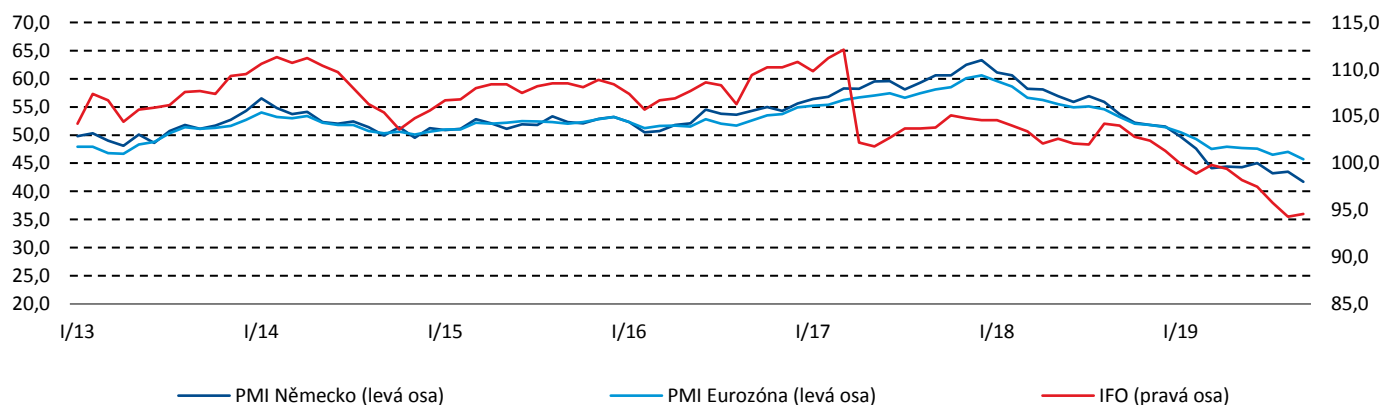
PMI v českém zpracovatelském průmyslu v září stagnoval na 44,9 bodu, což představuje jeden z největších poklesů výrobního sektoru České republiky od července 2009. Průměrná hodnota za 3. čtvrtletí tohoto roku navíc indikovala nejrychlejší zhoršení provozních podmínek od finanční krize ve 2. čtvrtletí 2009. Pokles výroby i nových zakázek v září zpomalil, přesto však byl silný a v případě zakázek stále výrazný. O slabé poptávce ze zahraničí svědčil i prudký pokles exportu. Podle účastníků průzkumu zdrženlivost zákazníků vedla k nižším příjmům a nižší poptávce po práci.

Ze sledovaných evropských států zaznamenalo pozitivní PMI ve zpracovatelském sektoru pouze Řecko, Nizozemí a Francie. **V USA vykázal ukazatel mírný nárůst** z 50,3 v srpnu na 51,1 v září. To naznačuje mírné zlepšení ve výhledu amerického zpracovatelského sektoru, nicméně z hlediska čtvrtletního průměru hodnota odráží nejhorší výsledek od roku 2009. Další zhoršení by mohlo nastat v důsledku rozpoutání série protekcionistických opatření mezi USA a EU (viz zpráva níže v sekci ze zahraničí).

O očekávaném ochlazení svědčí i fakt, že Světová obchodní organizace (WTO) výrazně zhoršila výhled světového obchodu na letošní i příští rok. WTO nyní předpokládá, že letos se světový obchod zvýší pouze o 1,2 %, zatímco v dubnové prognóze předpovídala růst o 2,6 %. Odhad růstu obchodu na příští rok organizace snížila na 2,7 % z dříve předpokládaných tří procent. Za zhoršením odhadů podle WTO stojí slabší prognózy pro růst světové ekonomiky, které samy jsou zčásti důsledkem napětí v mezinárodních obchodních vztazích. V Evropě vyhlídky pro obchod podkopává rovněž přetrvávající nejistota kolem plánovaného odchodu Spojeného království z Evropské unie.

Zdroj: ČTK, investicniweb.cz, IHS Markit, kurz.cz, Bloomberg, MPO

Vývoj zahraničních indikátorů důvěry

Pramen: data IHS Markit, Eurostat, graf MPO

Z DOMOVA

Růst ekonomiky ve 2. čtvrtletí zrychlil

Meziroční růst ekonomiky ČR ve 2. čtvrtletí zrychlil na 2,8 procenta, v prvním čtvrtletí činil 2,7 procenta. Mezičtvrtletně se hrubý domácí produkt zvýšil o 0,7 procenta. Vyplývá to ze zprášených údajů, které zveřejnil Český statistický úřad. Podle předběžných odhadů z poloviny a konce srpna rostl HDP ve 2. čtvrtletí o 2,7 procenta.

Zdroj: ČTK

Stínová ekonomika tvoří necelou desetinu HDP

Stínová ekonomika v ČR činí 9,2 procenta hrubého domácího produktu, tedy více než 460 miliard korun. S odkazem na údaje Mezinárodního měnového fondu z roku 2017 to uvedl analytik Centra ekonomických a tržních analýz (CETA) Michael Fanta. Do stínové ekonomiky podle představené studie CETA patří legální produkty a služby prodávané na černém trhu nebo bez účtenky a stínový pracovní trh, kde lidé nemají smlouvy a neplatí daně a odvody. Mezi nejběžnější zboží a služby proudící stínovou ekonomikou patří v ČR podle studie potraviny, oblečení a opravy automobilů.

Zdroj: ČTK, ČT24

Prodej aut za tři čtvrtletí klesl

Prodej nových osobních aut za letošní tři čtvrtletí meziročně klesl o osm procent na 191 110 vozů. V samotném září se odbyl zvýšil o 8,5 % na 15 770 prodaných automobilů. Celkem 72 % vozů nakoupily firmy.

Zdroj: ČTK

ČR obhájila pozici 22. nejsvobodnější ekonomiky světa...

Česká republika je 22. ekonomicky nejsvobodnější zemí ze 162 sledovaných států světa. Umístila se tak na stejné příčce jako o rok dříve. Vyplývá to ze zveřejněného žebříčku „Economic Freedom of the World Index“ (index ekonomické svobody) kanadského institutu Fraser. Zatímco v oblasti celkové regulace je Česko na 18. místě, a v oblasti zahraničního obchodu na 23. místě, ve velikosti vlády obsadila ČR až 71. místo. Nejsvobodnější zemí světa zůstal podle žebříčku Hongkong, naopak nejméně svobodná zůstala Venezuela.

Zdroj: ČTK

... a má 16. nejlepší energetiku na světě,...

Z hodnocení Světové energetické rady, jenž je akreditovaná OSN jako celosvětový energetický orgán, vyplývá, že Česko je 16. nejlepší energetikou světa, proti loňsku si polepsilo o pět míst. Žebříček World Energy Trilemma měří tři základní parametry - energetickou bezpečnost, udržitelnost a cenovou dostupnost energií. První místo v něm letos obsadilo Švýcarsko, následuje Švédsko a Dánsko. Ze sousedních zemí ČR je

Rakousko sedmé, Německo deváté a Slovensko 23. Nejlepší neevropskou zemí je na desátém místě ze 128 národních energetik Nový Zéland.

Zdroj: ČTK

... která pokračuje v podpoře zelených zdrojů

Takzvané zelené zdroje energie dostanou i příští rok finanční podporu v řádech desítek miliard korun. Mluvčí Energetického regulačního úřadu Michal Kebort oznámil, že úřad vydal příslušné cenové rozhodnutí. Celkové náklady na podporované zdroje energie v posledních letech každoročně činí přes 40 miliard korun, loni jim bylo vyplaceno 46,1 miliardy korun. Na kolik peněz přesně budou mít tyto zdroje nárok v roce 2020, není v nařízení stanoveno, záleží na objemu výroby. Vláda nedávno rozhodla, že stát by měl pro příští rok přispět dotací 27 miliard korun.

Zdroj: ČTK

Dluhy českých domácností stouply

Dluhy českých domácností u bank a družstevních záložen v srpnu meziměsíčně stoupily o 9,24 miliardy korun na téměř 1,713 bilionu Kč. Ve srovnání s loňským srpnem byly vyšší o 101,9 miliardy korun. Vzrostlo také zadlužení nefinančních podniků. Proti červenci bylo vyšší o 16 miliard a činilo tak 1,145 bilionu korun. V meziročním srovnání dlužily firmy o téměř 42 miliard Kč více.

Zdroj: ČTK

Mzdy rostou stále pomaleji

Mzdy kvalifikovaných pracovníků přes rostoucí počet volných míst ve světě i v Česku stagnují. Podíl na tom má i automatizace rutinních úkonů, vzestup outsourcingu nebo vyšší koncentrace zaměstnavatelů v určitých místech. Vyplývá to ze zprávy, kterou zveřejnila personálně poradenská společnost Hays ve spolupráci s Oxford Economics.

Zdroj: ČT24

Ostrava má nový superpočítač

V národním superpočítačovém centru IT4Innovations při Vysoké škole báňské - Technické univerzitě Ostrava byl uveden do provozu nový superpočítač Barbora. Stál více než sedmdesát milionů korun a je přibližně osmkrát výkonnější než jeho předchůdce Anselm. Příští rok má být v centru instalován dokonce ještě výkonnější počítačový systém: ten bude patřit mezi padesátku nejvýkonnějších superpočítačů světa.

Zdroj: ČTK

Schodek státního rozpočtu vzrostl

Schodek státního rozpočtu ke konci září stoupl na 21 miliard korun ze srpnových 15,4 miliardy korun. Loni v září skončilo hospodaření státu v přebytku 16,8 miliardy korun. Meziroční srovnání je podle ministerstva financí ovlivněno mimo jiné faktem, že v loňských prvních měsících získal rozpočet z Evropské

unie mimořádně 21 miliard korun jako část závěrečných plateb vztahujících se k unijnímu programovému období 2007 až 2013. Schodek státního rozpočtu po očištění vlivu peněz z Evropské unie a finančních mechanismů byl podle ministerstva 19 miliard korun. Pro letošní rok je rozpočet schválen se schodkem 40 miliard korun.

Zdroj: ČTK

Vláda schválila růst důchodů

Vláda schválila, že průměrný důchod, který v červnu činil 13 426 korun, se od ledna zvýší o 900 korun měsíčně. Každý penzista si podle výše důchodu polepší nejméně o 371 korun. Starobní, invalidní a pozůstalostní penze pobírá v Česku kolem 2,9 milionu lidí. Podle zákonných pravidel se důchod zvedá vždy v lednu o růst cen a polovinu růstu reálných mezd. Důchod měl podle těchto čísel v průměru růst o 749 korun, vláda ale prosadila novelu, že se průměrná penze zvedne ještě o 151 korun na 900 korun.

Zdroj: ČTK

ZE ZAHRANIČÍ

Inflace v eurozóně klesla v září na 0,9 %

Meziroční míra inflace v eurozóně poklesla v září na 0,9 procenta, což je o desetinu procentního bodu méně než v prázdninových měsících. Vyplývá to z rychlého odhadu, který v úterý zveřejnil evropský statistický úřad Eurostat. Statistika opět potvrdila dlouhodobé obavy Evropské centrální banky, která chce s ohledem na hospodářský růst udržovat inflaci těsně pod dvěma procenty.

Zdroj: investicniweb.cz

VW zaregistroval dceřinou společnost v Turecku

Automobilová skupina Volkswagen oficiálně ustavila svoji dceřinou společnost v Turecku. Podle zápisu v obchodním rejstříku se firma soustředí na projektování, výrobu a montáž osobních a nákladních automobilů. V továrně by se měly vyrábět i vozy Škoda. Turecká divize bude mít kapitál 943,5 milionu lir (3,9 miliardy Kč). Mateřská firma splatila čtvrtinu částky a zbývající část bude splacena v příštích dvou letech.

Zdroj: ČTK

USA zavedou cla na zboží z EU...

Spojené státy zavedou odvetná cla deset procent na evropská letadla a 25 procent na zemědělské a průmyslové zboží. Reagují tak na nezákonné subvencování evropského výrobce letadel Airbus. S odvoláním na pracovníky Úřadu amerického obchodního zmocněnce o tom informují zahraniční tiskové agentury. WTO povolila Spojeným státům uvalit cla na zboží z EU v objemu 7,5 miliardy dolarů (zhruba 177 miliard Kč) ročně. Nová americká cla ve výši 25 procent se mají týkat např. irské a skotské whisky, vína, sýrů, oliv, zmrazeného masa a některých strojírenských výrobků.

Analytici se shodují, že reálný dopad připravovaných amerických cel na vybrané zboží z EU by pro české firmy neměl překročit miliardu Kč. Tato ochranná opatření na ně dolehnou zprostředkovaně, přes vývoz komponentů z ČR do jiných zemí EU, které dále vyvážejí finální produkt do USA. Hrozbou je

ovšem další vyostření sporů mezi EU a Spojenými státy

Zdroj: ČTK

... s Čínou obnoví vyjednávání

Čína a Spojené státy obnoví rozhovory o ukončení vzájemné deleť než rok trávající

obchodní války. V druhém říjnovém týdnu odcestuje do Washingtonu čínská delegace v čele s šéfem čínských vyjednávačů, vicepremiérem Liou Cheem.

Zdroj: ČTK

Nezaměstnanost v eurozóně byla nejnižší za posledních 11 let, v ČR klesla nepatrně

Míra nezaměstnanosti v zemích platících eurem v srpnu klesla na 7,4 procenta a byla nejnižší od poloviny roku 2008. Ve srovnání s červencem poklesla o desetinu procentního bodu, meziročně se snížila o šest desetin. V rámci celé Evropské unie lidí bez práce rovněž ubylo a jejich podíl činil 6,2 procenta. Nejmenší podíl nezaměstnaných je nadále v Česku, kde poklesl na dvě procenta. Za Českem se drží Německo se 3,1 procenty. Nejhorší je naopak situace v Řecku a ve Španělsku.

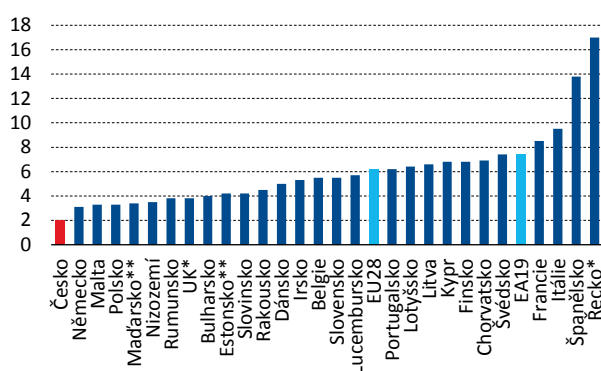
Nepatrný meziměsíční pokles zaznamenala také obecná míra nezaměstnanosti 15–64letých v ČR očištěná od sezónních vlivů, která dosáhla v srpnu letošního roku 2,1 % a meziročně se snížila o 0,3 procentního bodu. Míra nezaměstnanosti mužů dosáhla 1,7 %, míra nezaměstnanosti žen 2,6 %, čímž se rozdíl mezi pohlavími opět rozšířil.

Míra zaměstnanosti 15–64letých očištěná od sezónních vlivů dosáhla v srpnu 75,2 % a oproti srpnu 2018 se zvýšila o 0,1 procentního bodu. Míra zaměstnanosti mužů činila 81,8 %, míra zaměstnanosti žen 68,3 %. Míra zaměstnanosti osob ve věku 15–29 let očištěná od sezónních vlivů činila 48,4 %, ve věku 30–49 let 88,1 % a ve skupině osob 50–64letých 75,8 %.

Míra ekonomické aktivity 15–64letých dosáhla 76,8 % a proti srpnu 2018 se snížila o 0,2 procentního bodu. Po sezónním očištění míra ekonomické aktivity mužů (83,2 %) převyšovala míru ekonomické aktivity žen o 13,0 procentního bodu.

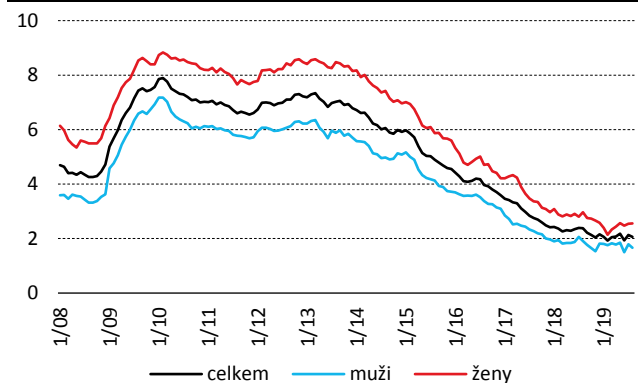
Zdroj: Eurostat, ČSÚ, ČTK, MPO

Harmonizovaná míra nezaměstnanosti v srpnu 2019 (v %)

Pramen: data Eurostat, graf MPO
Pozn.: *červen 2019, **červenec 2019

Obecná míra nezaměstnanosti 15-64letých v ČR (v %)

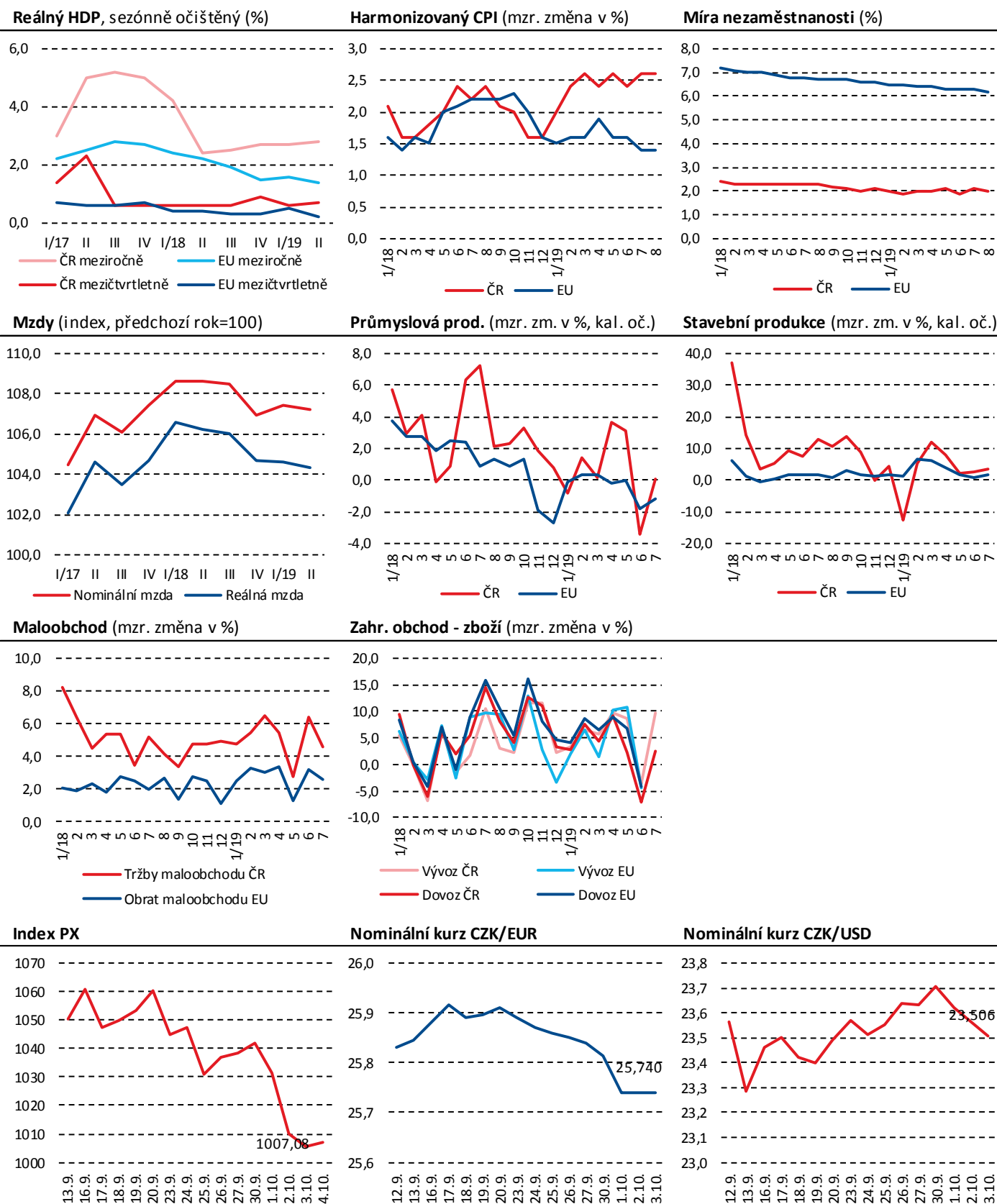
Pramen: data ČSÚ, graf MPO

UDÁLOSTI V OBDOBÍ od 7. do 11. října 2019

PONDĚLÍ	ČSÚ: Průmysl - srpen 2019 ČSÚ: Stavebnictví - srpen 2019 ČSÚ: Zahraniční obchod - srpen 2019
ÚTERÝ	ČSÚ: Maloobchod - srpen 2019
STŘEDA	
ČTVRTEK	ČSÚ: Indexy spotřebitelských cen - inflace - září 2019 ČSÚ: Indexy cen vývozu a dovozu - srpen 2019
PÁTEK	

Informační zdroje Týdeníku: ČTK, ČSÚ, ČNB, E15, Světová banka, Hospodářské noviny, internet, podniky a podnikové svazy.

Makroekonomická situace v ČR a EU28

Zdroje: Eurostat, ČSÚ, BCPP, ČNB, grafy MPO